

VRHOVNO SODIŠČE
REPUBLIKE SLOVENIJE

SODBA

V IMENU LJUDSTVA

Vrhovno sodišče Republike Slovenije je v senatu, ki so ga sestavljali vrhovni sodnici in sodnik Martina Lippai, kot predsednica, ter Irena Badovinac-Bjelič in Bojan Dolenc, kot člana,

ob sodelovanju dodeljene okrožne sodnice Irene Grm, kot zapisnikarice,

v upravnem sporu tožeče stranke: S. [REDACTED] M. [REDACTED] državljan Tunizije, ki jo zastopa svetovalka za begunce A. [REDACTED] R. [REDACTED] Ljubljana, zoper toženo stranko: REPUBLIKA SLOVENIJA, ki jo zastopa Ministrstvo za notranje zadeve, Ljubljana,

zaradi mednarodne zaščite,

o pritožbi tožene stranke zoper sodbo (1. točka izreka sodbe in sklepa) Upravnega sodišča Republike Slovenije v Ljubljani I U 283/2013-5 z dne 20.2.2013,

na seji 27. marca 2013

RAZSODILO:

Pritožba se zavrne in se potrdi izpodbijana sodba.

OBRAZLOŽITEV:

1. Z izpodbijano sodbo (1. točka izreka sodbe in sklepa) je sodišče prve stopnje na podlagi 2., 3. in 4. točke prvega odstavka 64. člena Zakona o upravnem sporu (v nadaljevanju ZUS-1) ugodilo tožbi, izpodbijani sklep tožene stranke, št. 2142-333/2012/20 (1313-05) z dne 5. 2. 2013, odpravilo in zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek; s sklepom (2. točka izreka sodbe in sklepa) pa je odločilo, da se ugodi tožnikovi zahtevi za izdajo začasne odredbe in se odloži izvršitev izpodbijanega akta do pravnomočne odločbe v tem upravnem sporu. Tožena stranka je z navedenim sklepom na podlagi 33. člena v povezavi s 3. alinejo 3. člena Zakona o mednarodni zaščiti (v nadaljevanju ZMZ) in prvim odstavkom 3. člena Uredbe Sveta (ES) št. 343/2003 z dne 28. 2. 2003 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države (v nadaljevanju Dúblinska uredba) odločila, da Republika Slovenija ne bo obravnavala prošnje za mednarodno zaščito prosilca, ki trdi da je S. M., roj. [redacted] v kraju Gasrin, Tunis, saj bo imenovani predan Bolgariji, ki je odgovorna država članica za obravnavanje njegove prošnje za mednarodno zaščito.
2. Sodišče prve stopnje je v obrazložitvi izpodbijane sodbe navedlo, da tožena stranka pred izdajo izpodbijanega akta ni upoštevala tožnikovih navedb v zvezi z dogajanjem v Bolgariji in ni presodila okoliščin, ki jih je navajal in kažejo na resno nevarnost, da bi bil tožnik v Bolgariji obravnavan v nasprotju s temeljnimi pravicami, tako kot zahteva dostop do sodne kontrole odvzema prostosti (47. člen v zvezi s 6. členom Listine Evropske unije o temeljnih pravicah; v nadaljevanju Listina EU; in drugi odstavek 18. člena Direktive EU št. 2005/85/ES ter 5(1)(f) člena MKVČP), kot tudi glede minimalnih pogojev za spoštovanje človekovega dostojanstva. Tožena stranka je kršila določila 4. in 1. člena Listine EU v povezavi z določilom 3(2) člena Dúblinske uredbe in je nepopolno ugotovila dejansko stanje, zato je sodišče prve stopnje izpodbijani akt odpravilo in zadevo vrnilo toženi stranki v ponoven postopek. Toženi stranki je naložilo, da mora v ponovnem postopku proučiti predložene informacije o stanju v Bolgariji, po potrebi pridobiti še druge informacije in napraviti celovito dokazno oceno o morebitnih sistemskih pomanjkljivostih pri sprejemu prosilcev za azil v Bolgariji, zaslišati bo morala tožnika glede zatrjevanih kršitev, ki naj bi se mu že zgodile v Bolgariji ter to dvoje skupaj upoštevati pri presoji, ali je na podlagi znanih dejstev

o stanju v Bolgariji glede sprejema prosilcev za azil, mogoče zaključiti, da so podane takšne sistematične pomanjkljivosti azilnega postopka glede pripora in življenjskih razmer, da v povezavi z okoliščinami, ki jih je že doživel tožnik v postopku v Bolgariji, pomenijo utemeljene razloge za prepričanje, da bi bil prosilec izpostavljen resnični nevarnosti, da se bo z njim nečloveško in ponižujoče ravnalo oziroma, da mu bo kršena pravica do celovitega spoštovanja človekovega dostojanstva.

3. Tožena stranka s pritožbo izpodbija sodbo (1. točka izreka sodbe in sklepa) sodišča prve stopnje zaradi zmotne uporabe materialnega prava, zmotne presoje pravilnosti postopka izdaje upravnega akta in zaradi bistvene kršitve določb postopka v upravnem sporu. Meni, da je sodišče nekritično povzelo tožnikove navedbe o dogajanju v Bolgariji kot verodostojne in da tožnikovim izjavam v zvezi z dogajanjem v Bolgariji ob odsotnosti kakršnihkoli dokazov ni mogoče verjeti. Nekritično je presodilo tudi dejstvo, da so bila predložena poročila iz različnih virov, ki po časovnem kriteriju niso nepomembna. Iz predloženih poročil ne izhaja, da bi v Bolgariji obstajala sistemska pomanjkljivost azilnega postopka in pogojev za sprejem prosilcev za azil, ki v smislu 4. člena Listine EU pomenijo nečloveško ali ponižujoče ravnanje s prosilci za azil, ki bi bili vrnjeni na njeno ozemlje. Tudi ji niso znana nobena poročila Evropske komisije, iz katerih bi izhajalo, da Bolgarija ne spoštuje svojih mednarodnih obveznosti. Meni, da iz tožnikovih ravnanj izhaja, da ni njegov namen pridobiti mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji ali v Bolgariji, ampak ilegalno priti v Francijo, kjer živi njegov brat (*tožnikova izjava pri podaji vloge za mednarodno zaščito*). Pri tem pa očitno zlorablja postopek pridobitve mednarodne zaščite, v postopkih spreminja identiteto, v Republiki Sloveniji pa je namero, da zaprosi za mednarodno zaščito, izrazil šele po enomesečnem bivanju v Centru za tujce, in sicer en dan preden bi bil vrnjen v Bolgarijo, očitno z namenom, da bi se predaji izognil. Ne strinja se z mnenjem sodišča prve stopnje, da bi tožnikove navedbe lahko vzbudile dvom o tem, da bi njegova premestitev v Bolgarijo lahko povzročila posledice, ki bi „aktivirale“ relevantnost določila o prepovedi nehumanega ravnanja iz 3. člena MKVČP. Sodišče prve stopnje bi lahko samo opravilo glavno obravnavo in razrešilo sporno vprašanje. Poudarja, da je „dublinski sklep“ zgolj procesni sklep, ki se izda, če so izpolnjeni pogoji po Dublinski uredbi. Predlaga, da Vrhovno sodišče pritožbi ugodi in izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje spremeni tako, da tožbo zavrne in potrdi izpodbijani sklep tožene stranke.
4. V odgovoru na pritožbo tožnik prereka pritožbene navedbe, meni, da izpodbijani sklep tožene stranke ni pravilen in ni zakonit ter predlaga, da Vrhovno sodišče pritožbo tožene stranke zavrne kot neutemeljeno.
5. Pritožba ni utemeljena.

6. Dublinska uredba vzpostavlja merila in mehanizme za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni državi članici vložijo državljani tretje države. V določbah prvega odstavka 3. člena navedena uredba določa, da prošnjo za mednarodno zaščito katerekoli državljan tretje države, ki na meji ali ozemlju katerekoli od držav članic zaprosi za mednarodno zaščito, obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz III. poglavja. Po določbah drugega odstavka 3. člena Dublinske uredbe pa lahko z odstopanjem od prvega odstavka vsaka država članica obravnava prošnjo za mednarodno zaščito, ki jo je vložil državljani tretje države, tudi če to obravnavanje ni njena odgovornost glede na merila te uredbe. V takem primeru navedena članica postane odgovorna v smislu te uredbe in prevzame obveznost v zvezi z odgovornostjo. V skladu s točko c 16. člena Dublinske uredbe, mora država članica pod pogoji iz 20. člena ponovno sprejeti prosilca, katerega prošnja je obravnavana in ki je na ozemlju druge države članice brez dovoljenja.
7. V obravnavani zadevi iz podatkov v predloženih spisih izhaja, da je tožena stranka po poizvedbah v sistemu EURODAC ugotovila, da so bili tožnikovi prstni odtisi v Centralno bazo EURODAC že posredovani s strani Bolgarije dne 8. 10. 2012, ko je bil tožnik obravnavan kot tujec, in dne 19. 11. 2012, ko je v Bolgariji zaprosil za mednarodno zaščito. Na podlagi teh podatkov je tožena stranka začela postopek za predajo tožnika Bolgariji. Pristojni organ Bolgarije je tudi že sporočili, da bo tožnika sprejel dne 10. 1. 2013, vendar je tožnik dne 9. 1. 2013 pisno izjavil, da želi zaprositi za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji. Glede na podatke, da je tožnik za mednarodno zaščito zaprosil že v Bolgariji je tožena stranka izvedla postopek določitve države članice odgovorne za obravnavo tožnikove prošnje in svojo odločitev v izpodbijanem aktu oprla na prvi odstavek 3. člena Dublinske uredbe.
8. Kot izhaja iz izpodbijane sodbe in podatkov v predloženih spisih, je tožnik v prošnji za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji med drugim navajal ravnanja bolgarskih uradnih oseb po njegovem prijemu na ozemlju Bolgarije in razmere, v katerih je po prijemu živel v zaporu in azilnem domu (da so ga policisti, ko je bil v njihovi obravnavi, pretepali; da je bil po prijemu tri dni v priporu v majhni sobi s tremi posteljami skupaj s sedmimi ilegalci in brez hrane; da je bil v zaporu 40 dni; da je bil v zaporu prisiljen zaprositi za azil v Bolgariji; v azilnem domu v bližini Slovingrada je bil tri ali štiri dni, spal je na tleh skupaj z najmanj 200 ljudmi in tam ni dobil nobene hrane, zato se je odločil, da iz azilnega doma pobegne). Iz izpodbijane sodbe tudi izhaja, da je tožnik v tožbi zoper izpodbijani sklep tožene stranke posebej izpostavljal, da bi njegova vrnitev v Bolgarijo pomenila kršitev človekovih pravic in temeljnih svoboščin, saj so razmere v Bolgariji glede azilnih postopkov zelo slabe, da ne dosegajo minimalnih standardov Evropske unije, da Bolgarija krši načelo nevračanja, da so prosilci za mednarodno zaščito lahko

obravnavani pred sodiščem, zaradi kaznivega dejanja ilegalnega prehajanja meje, da so prosilci za azil nameščeni v centru za pridržanje za odvzem prostosti in ne zgolj za omejitev gibanja. Pri tem se je tožnik opiral tudi na predložena poročila različnih mednarodnih organizacij.

9. Dublinska uredba ne razlikuje posameznih držav članic glede njihovega spoštovanja pravic v smislu učinkovitosti uresničevanja pravic v azilnih postopkih. Dosedanja praksa v nekaterih državah v zvezi z obravnavo prošelj za mednarodno zaščito pa je pokazala, da v posameznih primerih prosilci niso deležni učinkovitega azilnega postopka in da so jim kršene nekatere pravice iz Evropske konvencije o varstvu človekovih pravicah in temeljnih svoboščin (v nadaljevanju EKČP) in Konvencije o statusu beguncev (Ženevska konvencija).
10. V obravnavani zadevi je tožnik navajal okoliščine (8. točka te obrazložitve), ki vzbujajo dvom v to, da so v Bolgariji prosilci za mednarodno zaščito deležni učinkovitega azilnega postopka in da so varovane njihove človekove pravice in temeljne svoboščine. Zato bi tudi po presoji Vrhovnega sodišča glede na tožnikove navedbe v prošnji za mednarodno zaščito tožena stranka morala, predno je sprejela odločitev na podlagi Dublinske uredbe, okoliščine, ki kažejo na to, da bi bile tožniku v primeru predaje Bolgariji v tej državi kršene človekove pravice in temeljne svoboščine, preizkusiti, in če je to potrebno uporabiti določbo 3(2) člena Dublinske uredbe. Ker tega tožena stranka ni storila, je glede na navedeno njena odločitev v obravnavani zadevi preuranjena.
11. Na drugačno odločitev pritožbeni ugovori ne morejo vplivati. Tožena stranka ne more šele v pritožbi zoper izpodbijano sodbo preizkusiti okoliščin, ki kažejo na kršitve človekovih pravic in temeljnih svoboščin, na katere opozarja sodišče prve stopnje, in se opredeljevati do vprašanj, ki se nanašajo na zaščito tožnikovih pravic in na dostop do učinkovitega azilnega postopka v primeru njegove predaje Bolgariji.
12. Res je, kot navaja tožena stranka, da je odločitev o predaji prosilca državi, odgovorni za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito na podlagi kriterijev v Dublinski uredbi, procesne narave in da navedena uredba prosilcu za mednarodno zaščito ne omogoča izbire odgovorne države za obravnavanje njegove prošnje. Vendar pa bi v tem primeru, ko tožnik že v prošnji za mednarodno zaščito v Republiki Sloveniji zatrjuje, da bi bil v primeru predaje Bolgariji tam izpostavljen kršitvam človekovih pravic in temeljih svoboščin, morala tožena stranka, pred sprejetjem odločitve o predaji tožnika Bolgariji na podlagi Dublinske uredbe, preizkusiti, ali morebitne sistematične pomanjkljivosti

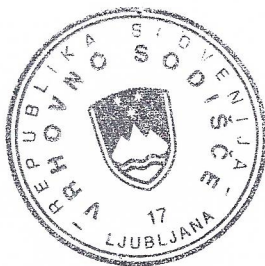
sistema azilnega postopka in pogojev za sprejem prosilcev za mednarodno zaščito v tej državi pomenijo utemeljene razloge za prepričanje, da bi bil tožnik v Bolgariji izpostavljen resnični nevarnosti, da se bo z njim nečloveško ali ponižujoče ravnalo v smislu 4. člena Listine EU.

13. Na drugačno odločitev Vrhovnega sodišča ne more vplivati dejstvo, da sodišče prve stopnje ni opravilo glavne obravnave. Glede na konkretne dejanske okoliščine obravnavanega primera bo tožena stranka po presoji Vrhovnega sodišča lažje preverila stanje v Bolgariji (10. točka te obrazložitve) in na podlagi ugotovitev posledično sprejela ustrezno odločitev.
14. Glede na navedeno je Vrhovno sodišče na podlagi 76. člena ZUS-1 zavrnilo pritožbo kot neutemeljeno in potrdilo izpodbijano sodbo sodišča prve stopnje .

Ljubljana, 27. marec 2013

Predsednica senata:

Martina Lippai, l. r.

Ta prepis je soglasen z izvornikom.
Podpis pristojnega delavca sodišča: